

AKCINĖ BENDROVĖ

**AB GUBERNIJA
2016 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS**

2017-04-10

TURINYS

IFORMACIJA APIE ĮMONĘ	3
ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	4
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA AB „GUBERNIJA“ AKCININKAMS	5
BALANSAS	8
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA	11
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	12
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	13
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	14
METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2016 METUS	40
IFORMACIJA APIE NASDAQ OMX VILNIAUS LISTINGUOJAMŲ BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMAŠI 2016 METAIS	50

INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

AB „Gubernija“

Telefonas: +370 41 591900
Telefaksas: +370 41 591911
Įmonės kodas: 144715765
Registruota: Dvaro g.179, 76176 Šiauliai

Valdyba

Romualdas Dunauskas, valdybos pirmininkas
Lina Dunauskaitė
Augustinas Radavičius
Sigitas Vilčiauskas
Muradas Bakanas

Vadovybė

Vijoleta Dunauskienė, generalinė direktorė

Auditorius

Grant Thornton Baltic UAB

Bankai

AB „SEB bankas“
AB „Swedbank“
AB „Šiaulių bankas“

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 1 dalimi bei Lietuvos banko periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Gubernija“ generalinė direktorė Vijoleta Dunauskienė ir vyr. buhalterė Asta Mickuvienė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis 2016 metų audituota metinė finansinė atskaitomybė parengta pagal Verslo apskaitos standartus (VAS), priimtus taikyti Lietuvos Respublikoje, ir atitinka tikrovę bei teisingai parodo AB „Gubernija“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, kad metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų aprašymu.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

Asta Mickuvienė

Šiauliai,
2017-04-10

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB "GUBERNIJA" akcininkams

Nuomonė

Mes atlikome akcinės bendrovės "GUBERNIJA" (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2016 m. gruodžio 31 d. balansas ir tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Įmonės 2016 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, ir verslo apskaitos standartus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje "Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą". Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Dalyko pabrėžimas

Atkreipiame dėmesį į Įmonės 2016 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenis, kurie rodo, kad Įmonės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 1138 tūkst. eurų suma ir tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais Įmonė patyrė 510 tūkst. eurų nuostolių, kas sąlygojo, kad Įmonės nuosavas kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė ½ įstatinio kapitalo dydžio. Šios aplinkybės, taip pat ir kiti dalykai, aprašyti aiškinamojo rašto 9 pastaboje, rodo, kad esama reikšmingų neapibrėžtumų, galinčių kelti abejonių dėl Įmonės galimybių tęsti veiklą. Dėl šio dalyko mūsų nuomonė yra besąlyginė.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Pagrindiniai audito dalykai ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pastatų ir statinių apskaitinė vertė

2016 m. gruodžio 31 d. Įmonės balanse nurodyta pastatų ir statinių apskaitinė vertė sudaro 4 890 tūkst. eurų. Pastatai ir statiniai pateikti perkainuota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įmonės vadovybė svarstė, ar yra požymių, kad perkainuoto turto tikroji vertė gali reikšmingai skirtis nuo jo apskaitinės vertės ir atnaujino pastatų perkainojimą. Paskutinis nepriklausomų turto vertintojų nekilnojamojo turto vertinimas buvo atliktas 2016 m. gruodžio 27 d.. Mes vertinome Įmonės vadovybės naudotas prielaidas, taip pat atsižvelgėme į trečiosios šalies vertintojų nepriklausomumą ir profesinę kvalifikaciją. Taip pat vertinome aiškinamojo rašto 2 pastaboje pateiktų atskleidimų pakankamumą.

Finansinių ataskaitų parengimas pagal verslo apskaitos standartus

Pasikeitus Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo nuostatoms Įmonės vadovybė nusprendė 2016 metų finansines ataskaitas rengti pagal verslo apskaitos standartus vietoj ankstesniais metais taikytų tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, priimtų taikyti Europos Sąjungoje. Įmonės vadovybė vertino taikytų tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų nuostatų suderinamumą su 2016 metais taikomais verslo apskaitos standartų reikalavimais pripažįstant ir įvertinant Įmonės turto, įsipareigojimų ir nuosavybės komponentus, ir nenustatė, kad būtų reikalingi praėjusio ataskaitinio laikotarpio lyginamosios informacijos retrospektyviniai koregavimai. Mes vertinome Įmonės vadovybės svarstymus ir sprendimo pagrįstumą.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Įmonės 2016 m. metiniame pranešime, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę ir verslo apskaitos standartus, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.

- Supratome su auditu susijusias vidaus kontrolės, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, jeigu juos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikėme už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie, galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Įmonė 2016 m. spalio 25 d. paskyrė Grant Thornton Baltic UAB atlikti Įmonės 2016 metų finansinių ataskaitų auditą. Grant Thornton Baltic UAB anksčiau yra atlikusi Įmonės 2015 metų finansinių ataskaitų auditą. Kitų paslaugų Įmonei nebuvo teikta.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra

Laimė Jablonskienė
Atestuota auditorė
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000091

Taikos pr. 52c, Klaipėda

2017 m. balandžio 11 d.

Grant Thornton Baltic UAB
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001445

BALANSAS

TURTAS	Pastabos	2016-12-31	2015-12-31
ILGALAIKIS TURTAS	1,2	7 402	7 708
NEMATERIALUSIS TURTAS	1	11	15
Plėtos darbai		0	0
Prestižas		0	0
Programinė įranga		0	0
Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės		0	0
Kitas nematerialusis turtas		11	15
Sumokėti avansai		0	0
ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS	2	7 359	7 659
Žemė			
Pastatai		4 890	4 919
Mašinos ir įranga		2 346	2 561
Transporto priemonės		61	86
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai		62	93
Investicinis turtas		0	0
Žemė		0	0
Pastatai		0	0
Sumokėti avansai ir vykdomi materialio turto statybos (gamybos) darbai		0	0
FINANSINIS TURTAS	3	4	4
Įmonių grupės įmonių akcijos		0	0
Paskolos įmonių grupės įmonėms		0	0
Iš įmonių grupės įmonių gautinos sumos		0	0
Asocijuotųjų įmonių akcijos		0	0
Paskolos asocijuotosioms įmonėms		0	0
Iš asocijuotųjų įmonių gautinos sumos		0	0
Ilgalaikės investicijos		4	4
Po vienu metų gautinos sumos		0	0
Kitas finansinis turtas		0	0
KITAS ILGALAIKIS TURTAS	10	28	30
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		28	30
Biologinis turtas		0	0
Kitas turtas		0	0
TRUMPALAIKIS TURTAS		1 877	1 724
ATSARGOS	4	874	886
Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės		483	558
Nebaigta produkcija ir vykdomi darbai		87	108
Produkcija		158	125
Pirktos prekės, skirtos perparduoti		1	3
Biologinis turtas		0	0
Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti		0	0
Sumokėti avansai		145	92

BALANSAS (tęsinys)

TURTAS (tęsinys)	Pastabos	2016-12-31	2015-12-31
PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	5	983	743
Pirkėjų skolos		983	742
Įmonių grupės įmonių skolos		0	0
Asocijuotųjų įmonių skolos		0	1
Kitos gautinos sumos		0	0
TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS		0	0
Įmonių grupės įmonių akcijos		0	0
Kitos investicijos		0	0
GRYNI PINIGAI SAŠKAITOJE IR KASOJE	6	20	95
ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SAŃAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS		6	4
TURTAS IŠ VISO		9 285	9 436
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
KAPITALAS	8	1 534	1 926
KAPITALAS		3 065	3 065
Įstatinis (pasirašytasis) arba pagrindinis kapitalas		3 065	3 065
Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (-)		0	0
Savos akcijos, pajai (-)		0	0
AKCIJŲ PRIEDAI		0	0
PERKAINOJIMO REZERVAS		2 934	2 918
REZERVAI		0	0
Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas		0	0
Savoms akcijoms įsigyti		0	0
Kiti rezervai		0	0
NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)		(4 465)	(4 057)
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(408)	(139)
Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)		(4 057)	(3 919)
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS		0	0
ATIDĖJINIAI		495	492
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai		0	0
Mokesčių atidėjiniai		495	492
Kiti atidėjiniai		0	0
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI		7 256	7 018
PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	9	4 241	4 277
Skoliniai įsipareigojimai		4 235	4 269
Skolos kredito įstaigoms		6	8
Gauti avansai		0	0
Skolos tiekėjams		0	0
Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos		0	0
Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos		0	0
Asocijuotosioms įmonėms mokėtinos sumos		0	0
Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		0	0

BALANSAS (tęsinys)

NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI (tęsinys)	Pastabos	2016-12-31	2015-12-31
PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		3 015	2 741
Skoliniai įsipareigojimai	9	818	985
Skolos kredito įstaigoms	9	2	12
Gauti avansai	11	14	22
Skolos tiekėjams	11	1 216	1 066
Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos		0	0
Įmonių grupės įmonėms mokėtinos sumos		0	0
Asocijuotosioms įmonėms mokėtinos sumos		0	0
Pelno mokesčio įsipareigojimai		0	0
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	11	414	330
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	11	551	326
SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS		0	0
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		9 285	9 436

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.
 Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2017 m. balandžio mėn. 10 d.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

Asta Mickuvienė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	2016	2015
PARDAVIMO PAJAMOS		8 184	8 526
PARDANIMO SAVIKAINA		(6 240)	(6 281)
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		1 944	2 246
Pardavimo sąnaudos		(1 632)	(1 616)
Bendrosios ir administracinės sąnaudos		(608)	(667)
Kitos veiklos rezultatai		(14)	(11)
Investicijų į patronuojančias, patronuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių akcijas pajamos			
Kitos palūkanų ir panašios pajamos			
Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas			
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos		(217)	(239)
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(527)	(288)
Pelno mokestis		17	48
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(510)	(240)
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) ir pasirinktiniais sandoriais sumažintas vienai akcijai tenkantis (nuostoliai) pelnas (EUR)		(0,032)	(0,015)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis. Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2017 m. balandžio mėn. 10 d.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

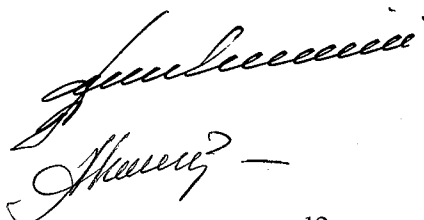
Asta Mickuvienė

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	2016	2015
Pagrindinės veiklos pinigų srautai:			
Ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai)		(510)	(240)
Koregavimai:			
Nusidėvėjimo, amortizacijos ir nuvertėjimo	1,2	466	511
Ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto perleidimo		(1)	(6)
Investicijų vertės (padidėjimas) sumažėjimas			
Finansinės ir investicinės veiklos eliminavimas	14	217	233
Kitų nepiniginių sandorių eliminavimas		(21)	6
Atidėtojo pelno mokesčio turto sumažėjimas (padidėjimas)	9	1	(30)
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	4	66	105
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas	4	(54)	4
Pirkėjų įsiskolinimo (padidėjimas) sumažėjimas	5	(240)	247
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	5	1	(5)
Ateinančių laikotarpių sąnaudų ir sukauptų pajamų sumažėjimas (padidėjimas)		(2)	
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	9	3	(18)
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	10	141	56
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	10	83	(14)
Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	10	225	(169)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		375	678
Investicinės veiklos pinigų srautai:			
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas	2	(22)	(82)
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas		2	6
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(20)	(76)
Finansinės veiklos pinigų srautai:			
Paskolų gavimas	8	224	212
Paskolų grąžinimas	8	(444)	(594)
Sumokėtos palūkanos ir delspinigiai		(199)	(214)
Finansinės nuomos (lizingo) mokėjimai		(10)	(21)
Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas			(1)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(430)	(617)
Valiutų kursų pokyčio poveikis grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(75)	(15)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		95	110
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		20	95

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis. Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2017 m. balandžio mėn. 10 d.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

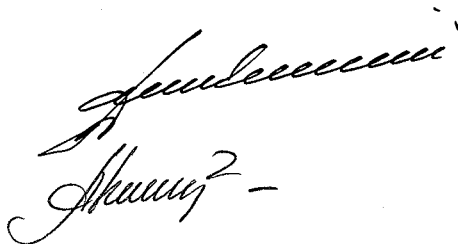
Asta Mickuvienė

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Akcinis kapitalas	Perkainavimo rezervas	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
1. Likutis 2014-12-31	3 020	(5 532)	2 160	4 672
2. Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas				
3. Esminių klaidų taisymo rezultatas				
4. Parskaičiuotas likutis 2014-12-31	3 020	(5 532)	2 160	4 672
5. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas(nuostoliai)	6	(102)	102	6
6. Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)			(240)	(240)
7. Įstatinio kapitalo mažinimas	(1 613)		1 613	
8. Likutis 2015-12-31	3 065	2 918	(4 057)	1 926
9. Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)		118		118
10. Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas(nuostoliai)		(102)	102	
11. Grynas pelnas			(510)	(510)
12. Likutis 2016-12-31	3 065	2 934	(4 465)	1 534

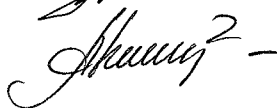
Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis. Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2017 m. balandžio mėn. 10 d.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

Asta Mickuvienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

BENDROJI DALIS

AB „Gubernija“ (toliau - Bendrovė) juridinių asmenų registre įregistruota 1993 m. gegužės 5 d. Bendrovės kodas 144715765. Registro tvarkytojas - Valstybės įmonė registrų centras.

Bendrovės pagrindinė veikla – alaus, nealkoholinių gėrimų bei giros gamyba ir prekyba. Pardavimas vyksta vietinėje, užsienio rinkose ir bendrovės firminėse parduotuvėse. Bendrovė turi 4 firmines parduotuves Šiauliuose ir Klaipėdoje, atstovybę ir didmeninės prekybos sandėlį (Kalvarijų g. 204 B, Vilnius).

AB „Gubernija“ produktai gaminami, naudojant tradicines alaus ir giros gamybos technologijas, taikomas natūralus rūgimo metodas, nenaudojamos nesalyklinės medžiagos.

Pagrindiniai įmonės akcininkai 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis:

Akcininkas	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Turima balsų dalis, proc.
Vitas Tomkus	28,58	28,58
Romualdas Dunauskas	26,11	26,11
Javelin Finance	10,87	10,87
Larisa Afanaseva	10,44	0
UAB „Respublikos“ spaustuvė“	9,95	9,95
Takhir Shabaev	5,28	0
Sigitas Vilčiauskas	0	15,72

Praėjusių 2015 m. gruodžio 31 d. dirbo 166 darbuotojai, ataskaitinių metų 2016 m. gruodžio 31 d. dirbo 154 darbuotojai.

Ataskaitinių finansinių metų vidutinis darbuotojų skaičius pagal kategorijas:

	2016	2015
Vidutinis darbuotojų skaičius	157	172
Su aukštuju išsilavinimu	35	37
Su aukštesniuju išsilavinimu	48	51
Su viduriniu išsilavinimu	71	79
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	3	5

Bendrovė tarpines finansines ataskaitas skelbia AB „Gubernija“ interneto puslapyje www.gubernija.lt

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Ataskaitų atitikimas standartams

AB „Gubernija“ finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Verslo apskaitos standartus. Nuo 2016 metų, vadovaujantis LR Buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsniu, AB „Gubernija“ perėjo prie finansinių ataskaitų rengimo pagal Verslo apskaitos standartus. Iki 2016 metų atskaitomybės, bendrovės finansinė atskaitomybė buvo rengiama pagal Tarptautinius apskaitos standartus. Dėl perėjimo prie Verslo apskaitos standartų esminių pasikeitimų bendrovės pajamų ir sąnaudų pripažinime bei turto bei nuosavybės apskaitoje nebuvo. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti arba nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų bei reikalauti Bendrovės parengti naujas finansines ataskaitas.

Vadovybė nerengia konsoliduotų ataskaitų, kadangi neturi dukterinių įmonių.

Parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiami eurais, kuris yra Įmonės funkcinė valiuta, o ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus žemę, pastatus ir talpas, kurie yra pateikiami perkainota verte.

Rengdama finansines ataskaitas pagal VAS, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine informacija bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų balansinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Išvestiniai finansiniai instrumentai

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias nuostatas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikraja verte pelne arba nuostolyje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikraja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelne arba nuostolyje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikraja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi pelne arba nuostolyje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos eurais operacijos dieną galiojančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami eurais balansinės ataskaitos dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Skirtumai, atsiradę dėl valiutos kursų pasikeitimo, apskaitomi pelne (nuostoliuose). Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami eurais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaitomi tikrąja verte, įvertinami eurais valiutos keitimo kursu, kuris buvo jų tikrosios vertės nustatymo dieną.

Nematerialus turtas

Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laikotarpiu, kurį įsigyja įmonė, yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimo nuostolius.

Vėlesnės išlaidos

Vėliau patirtos išlaidos, susijusios su nematerialiuoju turtu, kapitalizuojamos tik jeigu jos padidins konkretaus turto, su kuriuo jos susijusios, duodamą ekonominę naudą ateityje. Visos kitos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Amortizacija

Amortizacija apskaičiuojama tiesiniu būdu per numatomą nematerialaus turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitoma pelne (nuostoliuose). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas nuo turto naudojimo pradžios. Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra nuo 1 iki 3 metų.

Materialus ilgalaikis turtas

Ilgalaikis materialus turtas (išskyrus žemę, pastatus ir talpas) yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Pastatai ir talpos yra apskaitomi perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Ilgalaikio materialaus turto įsigijimo savikainą sudaro jo įsigijimo kaina, įskaitant importo muitą ir kitus negražintinus pirkimo mokesčius, atimant pirkimo nuolaidas, taip pat visos tiesiogiai su turto įsigijimu ir parengimu numatytam naudojimui susijusios sąnaudos. Įmonėje nustatyta minimali ilgalaikio turto įsigijimo vertė – 400 EUR.

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su ilgalaikio materialaus turto, kuriam yra būtinas ilgas parengimo naudojimui laikotarpis, įsigijimu, statyba ar gamyba, yra kapitalizuojamos kaip dalis ilgalaikio materialus turto įsigijimo savikainos.

Perkainavimo rezervas yra kiekvienais metais mažinamas proporcingai perkainojimo padidėjimo nusidėvėjimui, perkeliant sumas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą, o turto pardavus, perkeliant visą likutį iš karto.

Pačių sukurto turto savikainą sudaro medžiagų ir tiesioginio darbo sąnaudos bei atitinkamai susijusios netiesioginės sąnaudos.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Materialus ilgalaikis turtas (tęsinys)

Jeigu materialiojo ilgalaikio turto dalys turi skirtingą naudingo tarnavimo laikotarpį, tokios dalys apskaitomos kaip atskiri materialiojo ilgalaikio turto vienetai ir nudėvimi per jų tikėtiną naudojimo laikotarpį.

Naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės bei nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai įmonė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, naudojamas finansinės nuomos būdu, pripažįstamas įmonės turtu ir apskaitomas mažesniąja iš turto tikrosios vertės nuomos pradžioje ir minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinės vertės nuomos pradžioje, bei atskaičius nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Vėlesnės išlaidos

Išlaidos, patirtos siekiant pakeisti ilgalaikio materialiojo turto komponentą, yra kapitalizuojamos tik nurašius pakeičiamojo komponento vertę ir tik jeigu iš to turto tikėtina gautina ekonominė nauda ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai yra patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas (išskyrus žemę, kuri yra nenudėvima) apskaičiuojamas tiesiniu būdu per numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas pelne (nuostoliuose). Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- pastatai 25 - 90 metų
- kultūros paveldo pastatai – iki 200 metų
- talpos 10 - 50 metų
- mašinos ir įrengimai 7 - 25 metų
- transporto priemonės ir kitas turtas 3 - 10 metų

Finansinis turtas

Finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius); investicijos laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos arba finansinis turtas galimam pardavimui. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdant, finansinių priemonių, vertinamų ne tikrąja verte per pelną (nuostolius) atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra klasifikuojamos kaip galimam pardavimui ir pirminio pripažinimo momentu apskaitomos tikrąja verte, pridėjus susijusias tiesiogines sąnaudas. Vėliau investicijos perkainojamos iki tikrosios vertės, o perkainavimo pelnas ar nuostolis

apskaitomas kitose bendrosiose pajamose akcininkų nuosavybėje. Nuvertėjimo nuostoliai, jei yra, pripažįstami pelne (nuostoliuose), jeigu tikrosios vertės sumažėjimas yra ilgalaikis arba

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinis turtas(tęsinys)

reikšmingas. Kai šios investicijos yra parduodamos, sukauptas pelnas ar nuostolis, anksčiau tiesiogiai apskaitytas akcininkų nuosavybėje, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinių priemonių galimam pardavimui tikroji vertė yra rinkoje kotiruojama jų kaina finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Finansinės priemonės galimam pardavimui yra įmonės pripažįstamos/nurašomos tą dieną, kai atsiranda įsipareigojimas pirkti/parduoti šias priemones.

Kitos finansinės priemonės

Prekybos gautinomis sumomis nėra prekiaujama aktyvioje rinkoje. Jos yra įtraukiamos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas, kurių terminas ilgesnis nei 12 mėnesių. Pirkėjų įsiskolinimai ir kitos gautinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas, tiesiogiai susijusias su finansinio turto įsigijimu ar atsiradimu. Po pirminio pripažinimo, paskolos ir gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei yra, ir taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, kuris tiksliai diskontuoja apskaičiuotas būsimas pinigų išmokas bei įplaukas iki finansinio turto ar įsipareigojimo balansinės vertės per tikėtiną to finansinio turto ar įsipareigojimo galiojimo laikotarpį (arba, kur taikytina, per trumpesnį laikotarpį). Trumpalaikės gautinos sumos nediskontuojamos.

Skolinimosi lėšos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte. Po pirminio pripažinimo įsipareigojimais apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Kiti įsipareigojimais pirminio pripažinimo metu apskaitomi tikrąja verte, vėliau jie apskaitomi amortizuota savikaina. Trumpalaikiai įsipareigojimais nediskontuojami.

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama kaip pardavimo kaina, atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Savikainą sudaro sąnaudos, susijusios su atsargų įsigijimu ir jų pristatymu iki esamos vietos bei parengimu naudojimui. Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju, į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į įprastinį gamybos pajėgumų panaudojimą.

Grynieji pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Grynieji pinigai ir pinigų ekvivalentai (tęsinys)

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

Vertės sumažėjimas

Įmonės turto balansinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turta, yra peržiūrima kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Neparengtam naudojimui nematerialiajam turtui atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra pripažįstami, kai turto balansinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra įtraukiami į pelną (nuostolius).

Kai nuosavybės vertybiniai popieriai priskiriami investicijų galimam pardavimui grupei, reikšmingas arba ilgalaikis vertybinių popierių vertės kritimas žemiau savikainos laikomas vertybinių popierių nuvertėjo požymiu. Jei finansinio turto tikrosios vertės koregavimai yra tiesiogiai pripažįstami akcininkų nuosavybėje ir yra objektyvūs įrodymai, kad šio turto vertė sumažėjo, sukauptas nuvertėjimo nuostolis, kuris buvo pripažintas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje, yra pripažįstamas pelne (nuostoliuose). Sukauptas nuostolis, kuris buvo pripažintas pelne (nuostoliuose) yra skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir esamos tikrosios vertės, atskaičius šio finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, anksčiau pripažintus pelne (nuostoliuose).

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu).

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Investicijų į nuosavybės priemones, priskiriamas investicijų galimam pardavimui grupei, vertės sumažėjimo nuostoliai nėra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi. Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu yra požymių, kad šio nuvertėjimo nebėra ir pasikeitė įvertinimai, naudoti apskaičiuojant atsiperkamąją vertę.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra rodomos atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiama suma.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami. Mokestis prie pajamų šaltinio, susijęs su dividendų išmokėjimu, pripažįstamas tada, kai atsiranda įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi, kai dėl praeities įvykio įmonė turi dabartinę prievolę (teisinę ar konstruktyvią), kuri gali būti patikimai tiksliai įvertinta, ir kai yra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominė nauda teikiančių išteklių išmokos. Suma, pripažinta kaip atidėjinys, yra dabartinei prievolei įvykdyti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje reikalingų išlaidų tinkamiausias įvertinimas. Atidėjiniai peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir koreguojami, kad atspindėtų geriausią einamąjį apskaičiavimą. Atidėjinys panaikinamas, jeigu nebėra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominė nauda teikiančių išteklių išmokos. Atidėjinys yra naudojamas tik toms išlaidoms, dėl kurių jis iš pradžių buvo pripažintas. Kai pinigų kainos laike poveikis yra esminis, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių tikėtinai prireiks įvykdyti įsipareigojimą, dabartinė vertė. Jeigu taikomas diskontavimo metodas, atidėjinių padidėjimas laikui bėgant yra pripažįstamas finansinėmis sąnaudomis.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra. Visi pensijų įsipareigojimai priklauso valstybei. Išėtinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 - 6 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Bendrovėje išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Pajamos

Pajamos iš parduotų prekių/suteiktų paslaugų

Pajamos pardavus prekes pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo metu, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su prekių nuosavybe, yra perduotos pirkėjui. Pajamos pripažįstamos atskaičius nuolaidas. Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) proporcingai sandorio užbaigtumo laipsniui iki finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos. Paslaugų teikimo užbaigtumo laipsnis įvertinamas atlikto darbo dalies įvertinimo pagrindu. Nuomos pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tiesiniu būdu per nuomos laikotarpį.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra reikšmingas netikrumas dėl pajamų atgavimo, ar susijusių sąnaudų arba kai yra tikėtinas prekių gražinimas ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomi perduotais pirkėjui.

Subsidijos

Subsidijos apskaitoje pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje, kai pagrįstai tikimasi jas gauti ir manoma, kad bendrovė atitinka jų gavimui keliamus reikalavimus. Subsidijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos. Subsidijos, gautos turto įsigijimo išlaidoms padengti, yra įtraukiamos į pajamas proporcingai minėto turto nusidėvėjimui per numatomą to turto tarnavimo laikotarpį.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokesčiai

Veiklos nuomos mokesčiai pripažįstami pelne (nuostoliuose) tiesioginiu metodu per nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos mokėjimai

Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią efektyvią palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitas veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas (nuostoliai) iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo ir kiti straipsniai, tiesiogiai nesusiję su pagrindine įmonės veikla.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo neigiama įtaka. Finansinio lizingo mokėjimo palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis pripažįstama pelne (nuostoliuose), taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos iš investuotų lėšų, dividendų pajamos ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo teigiama įtaka. Palūkanų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) joms kaupiantis, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Dividendų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose), kai dividendai paskelbiami ir įgyjama teisė juos gauti.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Segmentai

Segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Pelno mokestis už laikotarpį

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas pelne (nuostoliuose), išskyrus kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną tarifus, bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimai.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaiciuojamas šiems laikiniams skirtumams: skirtumams atsiradusiems turto arba įsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neįtakoja nei ataskaitinio laikotarpio apskaityto nei apmokestinamojo pelno. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimų padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčių tarifų.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tada, kai tikimasi, kad ateityje įmonė turės pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis išnaudoti mokestinę naudą. Atidėtojo mokesčio turtas mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda, tikėtina, nebus realizuota.

Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. Kadangi nėra jokių nuosavą kapitalą mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

Finansinės rizikos valdymas

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką, palūkanų normos, tikrosios vertės ir kainos rizikas), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdyba yra atsakinga už bendros rizikos valdymo politikos sukūrimą ir priežiūrą. Rizikos valdymo politika kuriama tam, kad būtų galima nustatyti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Įmonė susiduria, bei nustatyti jų leistinas ribas. Rizikos valdymo politika ir procesai yra sistemingai peržiūrimi, atsižvelgiant į rinkose ir Įmonės veikloje atsirandančius pokyčius. Taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, Įmonė siekia sukurti konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje darbuotojai aiškiai suprastų savo funkcijas ir atsakomybę.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

a) Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Įmonės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

b) Valiutos rizika

Valiutos rizika yra susijusi su pardavimais ir gautinomis sumomis, pirkimais ir mokėtinomis sumomis, skolomis ir skolinimosi kaštais, išreikštais kitomis nei EUR valiutomis. Kitų reikšmingų piniginių straipsnių, išreikštų kitomis EUR valiutomis, nėra.

c) Kredito rizika

Kredito rizika yra Įmonės finansinio nuostolio rizika, jei klientas ar partneris neįvykdo finansinės priemonės sutartinių įsipareigojimų. Kredito rizika yra iš esmės susijusi su sumomis gautinomis iš Įmonės klientų.

Bendrovė turi įdiegusi procedūras, užtikrinančias, kad pardavimai būtų atliekami pirkėjams tik su tinkama kreditavimo istorija ir neviršytų priimtinos kredito rizikos ribos, kurią nustato vadovybė.

d) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia įmonei išlaikyti reikiamą grynujų pinigų kiekį, taip pat finansavimą pagal sutartas pakankamas kreditavimo priemones.

e) Palūkanų normos rizika

Bendrovės skoloms taikomos fiksuotos palūkanos arba kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika yra palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad būtų palaikomas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas ir galimybės finansuoti veiklos vystymą ateityje. Valdyba seka kapitalo grąžos rodiklius ir teikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo Bendrovės akcininkams, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus. Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniam skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Įmonė valdo kapitalo struktūrą bei ją koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Įmonė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d.

Pagal Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymą Įmonės akcininkų nuosavybė turi sudaryti ne mažiau kaip 50% akcinio kapitalo.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir prielaidos

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir išipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri ilgalaikio turto balansines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąja dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigų generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Žemės ir pastatų tikroji vertė

Įmonė peržiūri žemės ir pastatų tikrąsias vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti ar yra reikšmingų skirtumų tarp tikrųjų verčių ir to turto balansinių verčių. Tikroji vertė yra įvertinama remiantis nepriklausomų turto vertintojų pateikiamomis turto vertinimo ataskaitomis arba nekilnojamojo turto rinkos pokyčių įvertinimo ataskaitomis.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą bent kartą per metus. Įmonė, nusprenddama, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti, įvertina, ar yra prieinamų įrodymų rodančių, kad pinigų srautai iš kiekvieno kliento pastebimai sumažės. Tokiais įrodymais gali būti duomenys, rodantys pablogėjusius kliento mokėjimus ir kt.

Nematerialiojo ir materialiojo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi bent kartą metuose. Jie keičiami, kai reikia, atsižvelgiant į technologinius pasikeitimus, tolesnį ekonominį panaudojimą ir turto faktinę būklę.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai (tęsinys)

Vertinimai

Įmonė pripažįsta atidėtojo mokesčio turtą remiantis vadovybės vertinimais, kad ateityje Įmonė gali uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno šiai mokesčiai naudai panaudoti. Vadovybės vertinimai yra paremti vidiniais biudžetais ir prognozėmis.

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Pastaba Nr. 01 - Nematerialiojo ilgalaikio turto būklė

Rodikliai	Patentai, licencijos ir pan.	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2014-12-31			2	2
a) Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina				
2014-12-31	95	11	26	153
- turto įsigijimas			16	16
- perleistas ir nurašytas turtas				
2015-12-31	95	11	42	169
b) Amortizacija				
2014-12-31	95	11	24	151
- finansinių metų amortizacija			3	3
2015-12-31	95	11	27	154
c) Likutinė vertė 2015-12-31			15	15
a) Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina				
2015-12-31	95	11	40	146
- turto įsigijimas			1	1
- perleistas ir nurašytas turtas				
2016-12-31	95	11	41	147
b) Amortizacija				
2015-12-31	95	11	26	132
- finansinių metų amortizacija			4	4
2016-12-31	95	11	30	136
c) Likutinė vertė 2016-12-31			11	11

Nematerialiojo ilgalaikio turto amortizacija yra įtraukta į Amortizacijos ir nusidėvėjimo sąnaudas. Nematerialiojo ilgalaikio turto, kuris yra pilnai amortizuotas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 115 tūkst. EUR (2015-12-31 - 115 tūkst. EUR).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 02 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė

Rodikliai	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Talpos	Transporto priemonės	Ilgalaikis turtas kompiuterinėje	Kitas materialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2014-12-31	5 088	1 320	1 473	115		92	8 089
a) Įsigijimo savikaina							
2014-12-31	4 360	8 009	2 071	878		2 064	17 383
- turto įsigijimas				12	55	14	80
- perleistas ir nurašytas turtas (-)		(29)		(44)		(63)	(136)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)		18			(55)	37	
2015-12-31	4 360	7 998	2 071	846		2 051	17 327
b) Perkainojimas							
2014-12-31	4 327		865				5 191
- vertės padidėjimas (sumažėjimas) + / (-)							
2015-12-31	4 327		865				5 191
c) Nusidėvėjimas							
2014-12-31	3 598	6 688	1 463	764		1 972	14 485
- finansinių metų nusidėvėjimas	70	208	20	40		50	388
- perkainuoto turto nusidėvėjimas	99		21				120
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)		(29)		(43)		(63)	(135)
2015-12-31	3 767	6 867	1 505	761		1 958	14 859
e) Likutinė vertė 2015-12-31							
(a) + (b) - (c)	4 919	1 130	1 431	86		93	7 659

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 02 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (tęsinys)

Rodikliai	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Talpos	Tran- sporto priemo- nės	Ilgalakis turtas komp- lekta- cijoje	Kitas mate- rialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2015-12-31	4 919	1 130	1 431	86		93	7 659
a) Įsigijimo savikaina							
2015-12-31	4 216	7 285	2 070	654		1 862	16 087
- turto įsigijimas				11		10	21
- perleistas ir nurašytas turtas (-)		(99)				(38)	(137)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)							
2016-12-31	4 216	7 186	2 070	665		1 834	15 973
b) Perkainojimas							
2015-12-31	5 828	675	936				7 439
- vertės padidėjimas (sumažėjimas) + / (-)	139						139
2016-12-31	5 967	675	936				7 578
c) Nusidėvėjimas							
2015-12-31	5 125	6 830	1 575	569		1 769	15 868
- finansinių metų nusidėvėjimas	70	173	20	36		41	341
- perkainuoto turto nusidėvėjimas	99		21				120
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)		(99)				(38)	(137)
2016-12-31	5 294	6 230	1 617	604		1 772	16 192
e) Likutinė vertė 2016-12-31							
(a) + (b) - (c)	4 890	957	1 389	61		62	7 359

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

2008-07-01 dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas pastatų ir statinių vertinimas. Bendra perkainuoto materialaus turto vertė 5 843 tūkst. EUR. Naudoti vertinimo metodai: lyginamosios vertės ir naudojimo pajamų vertės. Pastatų vertė padidėjo 2 764 tūkst. EUR, o statinių vertė sumažėjo 106 tūkst. EUR. Dėl pastatų vertės padidėjimo apskaitoje registruotas rezervo padidėjimas 2 350 tūkst. EUR ir atidėto mokesčio įsipareigojimas 415 tūkst. EUR. Dėl statinių vertės sumažėjimo 24 tūkst. EUR sumažintas perkainavimo rezervas ir 4 tūkst. EUR atidėto mokesčio įsipareigojimai. Be to dėl statinių vertės sumažėjimo buvo patirtas nuostolis 78 tūkst. EUR.

2011-12-30 dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas pastatų ir statinių vertinimas. Bendra perkainuoto materialaus turto vertė 5 161 tūkst. EUR. Naudoti vertinimo metodai: lyginamosios vertės, atkūriamosios vertės ir naudojimo pajamų vertės. Dėl perkainavimo bendra pastatų ir statinių vertė išaugo 485 tūkst. EUR. Atitinkamai buvo suformuotas perkainavimo rezervas 412 tūkst. EUR ir atidėto mokesčio įsipareigojimai 73 tūkst. EUR.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 02 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (tęsinys)

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas (tęsinys)

2012 metais bendrovės vadovybė, atsižvelgdama, kad įmonėje naudojamos talpos yra pagamintos iš nerūdijančio plieno, kurio kainos rinkoje dažnai keičiasi ir yra lėtai besidėvinčios, nusprendė išskirti atskirą ilgalaikio materialaus turto grupę - Talpos ir jas apskaityti perkainuota verte.

2012-12-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje eksploatuojamų ilgalaikio materialaus turto - talpų grupės verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas Išlaidų (kaštų) metodas. Perkainota turo vertė 1 726 tūkst. EUR. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 1 000 tūkst. EUR. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 735 tūkst. EUR ir atidėtas pelno mokestis 130 tūkst. EUR.

2013-06-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje kai kurių pastatų verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas lyginamasis ir pajamų metodai. Perkainota turo vertė 735 tūkst. EUR. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 390 tūkst. EUR. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 133 tūkst. EUR ir atidėtas pelno mokestis 23 tūkst. EUR.

2013-12-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje kai kurių pastatų verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas lyginamasis ir pajamų metodai. Perkainota turo vertė 539 tūkst. EUR. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 231 tūkst. EUR. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 262 tūkst. EUR ir atidėtas pelno mokestis 46 tūkst. EUR.

2014-12-22, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje kai kurių pastatų verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas lyginamasis ir pajamų metodai. Perkainota turo vertė 174 tūkst. EUR. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 163 tūkst. EUR. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 9 tūkst. EUR ir atidėtas pelno mokestis 2 tūkst. EUR.

2016-12-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje kai kurių pastatų verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas lyginamasis ir pajamų metodai. Perkainota turo vertė 2 118 tūkst. EUR. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 1 979 tūkst. EUR. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 118 tūkst. EUR ir atidėtas pelno mokestis 21 tūkst. EUR.

Jeigu įmonė pastatų, statinių ir talpų turto grupes visą laiką būtų apskaičiusi taikydama įsigijimo savikainos metodą, tai materialiojo ilgalaikio turto balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. sudarytų 3 428 tūkst. EUR (2015-12-31 – 3 644 tūkst. EUR).

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių įvertinimas

Bendrovė nustatė, kad per ataskaitinį laikotarpį:

- naudojamo turto rinkos vertė nesumažėjo daugiau negu turto nusidėvėjimas per tą patį laikotarpį;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 02 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (tęsinys)

- reikšmingų pokyčių, darančių neigiamą poveikį įmonei neįvyko;
- rinkos palūkanų normos nukrito;
- pasenusio arba sugadinto turto įmonėje inventorizacijos metu neužfiksuota;
- įmonėje neįvyko reikšmingų pokyčių, kurie neigiamai būtų paveikę esamą arba būsimą turto naudojimo apimtį ar būdą: nebuvo užfiksuota neplanuotų turto prastovų, nėra planų nutraukti ar restruktūrizuoti veiklą, nėra planų perleisti turtą anksčiau, negu buvo tikimasi, taip pat nebuvo turto naudingo tarnavimo laiko pakeitimo iš neriboto į ribotą;
- vidaus ataskaitose nėra įrodymų, kad ekonominis rezultatas naudojant turtą yra ar bus blogesnis nei tikėtasi.

Įvertinusi šias aplinkybes, bendrovės vadovybė nusprendė, kad turto vertės sumažėjimo požymių ataskaitiniais metais nebuvo.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiko įvertinimas

- pastatai 25 - 90 metų
- kultūros paveldo pastatai iki 200 metų (nuo 2015 finansinių metų)
- talpos 10 - 50 metų (iki 2015 metų buvo iki 25 metų)
- mašinos ir įrengimai 7 - 25 metų
- transporto priemonės ir kitas turtas 3 - 10 metų

Įmonėje nustatyta minimali ilgalaikio turto įsigijimo vertė – 400 EUR.

Išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas

Bendrovė išperkamosios nuomos būdu yra įsigijusi komercinės paskirties automobilius, kurių bendra įsigijimo savikaina 14 tūkst. EUR. Neišpirkta turto vertė 2016-12-31 – 9 tūkst. EUR.

Ilgalaikio turto įkeitimai

Bendrovė įkeitusi ilgalaikį turtą balansine verte už 6 876 tūkst. EUR.

Nusidėvėjimas

Bendrovės veikloje naudojami 4 775 vienetai ilgalaikio turto, kuris yra nusidėvėjęs ir kurių įsigijimo savikaina – 6 460 tūkst. EUR.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 03 - Finansinis turtas

	2016-12-31	2015-12-31
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	4	4

Investicijų pokyčių į dukterines ir asocijuotas įmones per 2016 metus nebuvo.

Investicijų sumos 2016-12-31:

Įmonės pavadinimas	Investicijos suma (EUR)	Procentinė dalis įmonės kapitale
VŠĮ „Žaliasis taškas“	4 344	1,35

Investicijos bendrovės apskaitoje apskaitomos savikaina, kadangi įmonių vertybiniai popieriai nėra kotiruojami, o vertės sumažėjimo nuostoliai neturėtų reikšmingos įtakos įmonės finansinei atskaitomybei.

Pastaba Nr. 04 – Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai

Atsargos pajamuojamos įsigijimo savikaina. Bendrovė atsargas perka tik savo reikmėms. Medžiagos nurašomos taikant FIFO kainų įkainojimo būdą.

	2016-12-31	2015-12-31
Medžiagos ir žaliavos	483	558
Nebaigta gamyba	87	108
Pagaminta produkcija	158	125
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	1	3
Išankstiniai mokėjimai	145	92
Nebaigtos vykdyti sutartys		
Iš viso	874	886

Pagrindines žaliavas sudaro salyklas, tara, pakavimo medžiagos ir kitos medžiagos naudojamos gamyboje.

	2016	2015
Atsargų, pripažintų sąnaudomis, suma	2 856	3 029

2016 metais buvo atliktas atsargų grynosios realizavimo vertės įvertinimas. 2016-12-31 bendrovės apskaitoje užfiksuotas atsargų vertės sumažėjimas 157 tūkst. EUR.

Išankstiniai mokėjimai – mokėjimai tiekėjams už žaliavas. Tai užsienio salyklo ir skardinės taros tiekėjai (56 tūkst. EUR), užstatas VMI už eksportuojamas akcizines prekes (36 tūkst. EUR), užstatas Draudimo bendrovei už akcizinio sandėlio laidavimą (30 tūkst. EUR) kiti išankstiniai apmokėjimai tiekėjams (23 tūkst. EUR).

Bendrovė yra įkeitusi visas turimas atsargas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 05- Per vienerius metus gautinos sumos

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Pirkėjų įsiskolinimas	982	742
Kitos gautinos sumos	0	1
Iš viso	<u>982</u>	<u>743</u>

Įvertinus bendrovės gautinų skolų, pradelstų daugiau kaip 90 dienų, atgavimo tikimybę, 2016-12-31 abejotinos skolos nuvertintos 31 tūkst. Lt.

Mokėjimo termino pradelsimas	Nepradelsta	iki 30 d.	nuo 30 iki 60 d.	nuo 60 iki 90 d.	virš 90	Iš viso
Pirkėjų skola (savikaina)	861	111	2	2	37	1 013
Vertės sumažėjimas	0	0	0	0	(31)	(31)
Pirkėjų skola (įvertinus vertės sumažėjimą)	861	111	2	2	6	982

Pastaba Nr. 06 - Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Pinigai banko sąskaitose	15	6
Pinigai kasoje		
Pinigai parduotuvių kasose	5	5
Deponuotos lėšos	0	84
Pinigai ir pinigų ekvivalentai iš viso	<u>20</u>	<u>95</u>

Deponuotos lėšos – pinigai banko sąskaitoje, išvežamos produkcijos iš sandėlio akcizų mokesčio mokėjimo atidėjimo laidavimui užtikrinti.

Pastaba Nr. 07 – Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	6	4

Ateinančių laikotarpių sąnaudos – civilinės atsakomybės ir Casco automobilių draudimo sąnaudos, kurios bus pripažintos 2017 metais.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 08 – Nuosavas kapitalas

Bendrovės įstatinis kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d. sudaro 3 064 627 EUR. Jis padalintas į 16 129 614 0,19 EUR nominalios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Bendrovės nuosavas kapitalas 2016 metų gruodžio 31 d. buvo 1 533 644 EUR ir sudarė 50,04 % įstatinio kapitalo.

Perkainojimo rezervas sudarytas iš pastatų ir statinių bei talpų perkainotos vertės skirtumo. Nudėvint perkainoto turto dalį, mažinamas perkainojimo rezervas ir fiksuojamas nepripažintas ataskaitinio laikotarpio pelnas, o panaudotas atidėtasis pelno mokestis fiksuojamas bendrųjų pajamų ataskaitoje. 2016 metų pelnas dėl perkainotos turto dalies nusidėvėjimo buvo 101 941 EUR.

2016 m. gruodžio 31 d. bendrovė neturi suformavusi įstatymu reglamentuotą privalomąjį rezervą.

Per ataskaitinį periodą bendrovė patyrė 510 034 EUR grynojo nuostolio.

Pastaba Nr. 09 – Skoliniai įsipareigojimai ir skolos kredito įstaigoms

	Nuoroda	2016-12-31	2015-12-31
Finansinės nuomos SWED banko lizingas	a)	0	3
Finansinės nuomos Šiaulių banko lizingas	b)	9	17
UAB „Laumžirgiai“ paskola	c)	939	939
UAB „Respublikos investicija“ paskola	d)	3 476	3 601
Mokestinės paskolos	e)	492	579
Mokėtinos palūkanos už paskolas	f)	55	35
Kitos paskolos	g)	90	100
Iš viso įsipareigojimų		5 061	5 274
Minus: trumpalaikė dalis		(820)	(997)
Iš viso ilgalaikė dalis		4 241	4 277

- Finansinė nuoma (lizingas) iš UAB „Swedbank lizingas“. Paskutinės įmokos mokėjimo data – 2016-02-29;
- Finansinė nuoma (lizingas) iš UAB „Šiaulių banko lizingas“. Paskutinės įmokos mokėjimo data – 2020-08-28;
- 2011-10-25 UAB „Laumžirgiai“ perėmė reikalavimo teisę iš O. Shabaevos į visą skolą, priskaičiuotą pagal 2010-02-10 Šiaulių apygardos teismo sprendimą ir 2011-01-24 Lietuvos apeliacinio teismo nutartį. Paskola turi būti gražinta iki 2023-06-10 pagal pasirašytą skolos gražinimo grafiką;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 09 – Skoliniai įsipareigojimai ir skolos kredito įstaigoms (tęsinys)

- d) 2007-04-25 pagal susitarimą AB „Ūkio banko“ perduota UAB „Respublikos investicija“ reikalavimo teisė į paskolą. 2013 m. lapkričio 12 d. pasirašyta Skolos mokėjimo išdėstymo sutartis, kurioje užfiksuotas įsipareigojimo dydis 4 200 366 EUR (14 503 025,21 Lt), bei patvirtintas šios skolos gražinimo grafikas iki 2022-09-30 d.;
- e) Mokestinės paskolos pagal 2015-09-09, 2015-12-01 ir 2016-04-25 sutartis. Gražinimas numatytas iki 2018-07-20 d.;
- f) Mokėtinos palūkanos pagal UAB „Laumžirgiai“ ir UAB „Respublikos investicija“ paskolų sutartis;
- g) Trumpalaikės paskolos žaliavų pirkimui.

2016 metais pasirašytos dvi mokestinės paskolos 224 tūkst. EUR sumai, išdėstant nepriemokos mokėjimą iki 2018-02-20.

Per finansinius metus gražinta paskolų 444 tūkst. EUR sumai.

Visos paskolos ir kitos finansinės skolos 2016 m. gruodžio 31 d. yra eurais. Mokestinių paskolų palūkanas kiekvieną ketvirtį nustato LR Finansų ministerija. Finansinio lizingo palūkanų normos yra kintamos ir nustatomos pagal 6 mėnesių EURIBOR plus nustatyto dydžio maržos suma. UAB „Laumžirgiai“ ir UAB „Respublikos investicija“ paskolų palūkanos fiksuotos – 4 proc.

Įmonė už paskolas yra įkeitusi savo ilgalaikį turtą, kurio balansinė vertė 2016-12-31 buvo 6 876 tūkst. EUR (2015 m. 7 015 tūkst. EUR), visas atsargas, 19 prekinių ženklų, pinigines lėšas SEB ir SWED bankuose bei neturtinę teisę - žemės nuomos teisę.

Paskolos pagal patvirtintus grafikus bus mokamos taip:

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Po vienerių metų	4 235	4 277
Per laikotarpį iki vienerių metų	763	997
Įsipareigojimų dabartinė vertė	4 998	5 274

Pastaba Nr. 10 – Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, apskaičiuoti taikant 15% tarifą, yra priskiriami ilgalaikiams įsipareigojimams:

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	28	30
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	495	492

Laikinių įskaitomųjų skirtumų pasikeitimai per metus yra:

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Atsargų vertės sumažėjimas	157	170
Abejotinų skolų padidėjimas	31	26
Atidėtas pelno mokesčio turtas, 15 proc.	28	30

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 11 –Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

	2016-12-31	2015-12-31
Skolos tiekėjams ir rangovams	1 216	1 066
Gauti išankstiniai mokėjimai	14	22
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	414	330
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	551	326
Iš viso	2 195	1 744

Pastaba Nr.12 - Verslo segmentai

Informacija apie pardavimų pagrindinius segmentus.

	2016	2015
Lietuva	7 022	6 735
Eksportas	1 162	1 791
Iš viso	8 184	8 526

Žemiau lentelėje pateiktas Bendrovės pardavimų pasiskirstymas pagal geografinius regionus.

	2016	2015
Lietuva	85,81 %	79,04%
Europos sąjunga	9,13 %	9,69 %
Rytų Europa	0,32 %	0,51 %
Afrikos šalys	1,45 %	9,46 %
JAV, Kanada, kitos	3,30 %	1,30 %

Žemiau lentelėje pateikti klientai, kuriems pardavimai sudarė daugiau kaip 10 % nuo bendros pardavimų apimties.

	2016	2015
MAXIMA LT, UAB	17,83 %	12,79 %
RIVONA UAB	11,70 %	10,24 %

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.13 – Pardavimo sąnaudos

	2016	2015
Darbo užmokesčio sąnaudos	695	672
Transportas ir logistika	396	415
Pardavimo sąnaudos	261	224
Taros surinkimo sąnaudos	140	70
Turto nusidėvėjimo sąnaudos	96	107
Kitos reklamos ir pardavimo sąnaudos	44	128
	1 632	1 616

Pastaba Nr.14 – Bendrosios ir administracinės sąnaudos

	2016	2015
Darbo užmokesčio sąnaudos	363	364
Veiklos mokesčiai	27	31
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	21	21
Turto eksploatacijos sąnaudos	25	30
Mažavertis inventorių	15	18
Ūkinės veiklos sąnaudos	42	41
Nuomos sąnaudos	19	35
Komandiruočių	12	9
Draudimo	13	18
Kitos sąnaudos	71	100
	608	667

Pastaba Nr.15 - Kitos veiklos rezultatai

	2016	2015
Pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	1	6
Nuomos pajamos	7	3
Kitos veiklos pajamos	2	2
Juridinės sąnaudos	(16)	(13)
Įvairūs netekimai	(8)	(9)
	(14)	(11)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 16 - Finansinės ir investicinės veiklos rezultatai

	2016	2015
a) Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	0	0
- kitos pajamos	0	0
- valiutų kurso teigiama pasikeitimo įtaka	0	0
b) Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	(217)	(239)
- palūkanų sąnaudos	(184)	(213)
- konvertavimo į eurus įtaka	0	(6)
- baudų ir delspinigių sąnaudos	(33)	(20)

Pastaba Nr.17 - Sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusi šalis	Susiejimas	Paskolos likutis 2016-12-31	Palūkanos per 2016 m.
UAB „Laumžirgiai“ paskola	akcininkai	939	38
UAB „Respublikos investicija“ paskola	akcininkai	3 476	121
Kitos paskolos	akcininkai	90	0

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas

Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad Bendrovė patirs nuostolių, jei klientas arba kita šalis neįvykdys numatytų įsipareigojimų ir kuri dažniausiai yra susijusi su gautinomis sumomis.

Prekybos ir kitos gautinos sumos

Bendrovė kontroliuoja kredito riziką, nustatydamą kredito sąlygas ir rinkos analizės procedūras. Kredito terminas, taikomas pardavimams yra nuo 15 iki 60 dienų. Nenuolatiniai klientai ir rizikingų rinkų eksporto pirkėjai turi susimokėti iš anksto.

Bendrovė nustatė vertės sumažėjimą, kuris atspindi jos patirtų nuostolių dėl paskolų ir gautinų sumų vertinimą. Šis vertės sumažėjimas apima sąnaudas, įvertintas individualiai ir susijusias su

atskirai reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, o taip pat bendrai įvertintas vertės sumažėjimo sąnaudas.

Pradelstų, daugiau, kaip 90 dienų prekybos skolų vertės sumažėjimas finansinių ataskaitų dieną:

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

	2016-12-31		2015-12-31	
	Bendra suma	Vertės sumažėjimas	Bendra suma	Vertės sumažėjimas
Nepradelstos ir iki 90 dienų pradelstos prekybos skolos	976	0	729	0
Daugiau kaip 90 dienų pradelstos skolos	37	31	39	26
Iš viso	1 013	31	768	26

Apie 49 % per 2016 metus Bendrovės produkcijos nupirko didieji Lietuvos prekybos centrai, 16 % buvo eksportuojama ir apie 35 % produkcijos nupirko smulkūs didmenininkai ir mažmenininkai.

Bendrovės prekybos skolos nėra draudžiamos, tačiau efektyvus kredito limitų ir apmokėjimo terminų valdymas leidžia minimizuoti šią riziką (per metus blogų skolų susidaro iki 0,2 % nuo pardavimų).

Laidavimai

Bendrovė nėra suteikusi jokių laidavimų.

Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra išlaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų srautą tam, kad galėtų padengti veiklos išlaidas, įskaitant finansinių skolų aptarnavimą. Ši politika neapima neįprastų aplinkybių, tokių kaip stichinės nelaimės, kurių normaliomis sąlygomis numatyti negalima, įtakos valdymo. Bendrovė pastoviai veda derybas su bankais ir kitais finansuotojais dėl Bendrovės veiklos finansavimo.

Žemiau pateikti sutartinių finansinių įsipareigojimų, įskaitant numatytus palūkanų mokėjimus, terminai:

Rodikliai	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	6 mėnesiai ar mažiau	6-12 mėnesių	Daugiau nei vieneri metai
2016-12-31					
Paskolos ir finansinės skolos	5 062	5 183	449	441	4 293
Prekybos skolos	1 215	1 215	1 215		
Iš viso	6 277	6 398	1 664	441	4 293
2015-12-31					
Paskolos ir finansinės skolos	5 274	5 426	578	499	4 349
Prekybos skolos	1 066	1 066	1 066		
Iš viso	6 340	6 492	1 644	499	4 349

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų mokėjimai už paskolas ir finansines skolas priskaičiuoti tik vienerių metų laikotarpiui.

Likvidumo rizika išlieka aukšta dėl darbinio kapitalo trūkumo. 2016-12-31 darbinio kapitalo trūkumas bendrovėje buvo 1 137 tūkst. EUR (2015-12-31 darbinio kapitalo trūkumas buvo 1 013 tūkst. EUR). Bendrovės vadovybė, siekdama sumažinti šio rodiklio neigiamą poveikį, ieško kelių kaip sumažinti produktų savikainą ir padidinti jų pelningumą, su VMI 2016 metais planuojama pasirašyti dar viena mokestinės paskolos sutartis virš 200 tūkst. EUR sumai, dedamos pastangos sumažinti turimų paskolų grąžinimo grafikų intensyvumą.

Rinkos rizika

Valiutos rizika

Bendrovės funkcinė valiuta yra euras. Bendrovė susiduria su valiutos rizika atlikdama pirkimus ar skolindamasi, taip pat parduodama ir valdydama gautinas sumas, kurios išreikštos kita valiuta nei euras.

Mokestinių paskolų palūkanas kiekvieną ketvirtį nustato LR Finansų ministerija. Finansinio lizingo palūkanų normos yra kintamos ir nustatomos pagal 6 mėnesių EURIBOR plus nustatyto dydžio maržos suma. UAB „Laumžirgiai“ ir UAB „Respublikos investicija“ paskolų palūkanos fiksuotos – 4 proc. Skolos priemonės su kintama palūkanų norma yra nereikšmingos, lyginant su visais finansiniais įsipareigojimais, todėl 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nesinaudojo jokiomis finansinėmis priemonėmis, kad apsisaugotų nuo pinigų srautų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su kintančia palūkanų norma arba nuo kainų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su pastovia palūkanų norma.

Veiklos rizika

Veiklos rizika susijusi su tiesioginiais ir netiesioginiais nuostoliais, atsirandančiais dėl įvairių priežasčių, kurias lemia Bendrovės verslo procesai, personalas, technologijos, infrastruktūra bei išorės veiksniai (išskyrus kredito, rinkos ir likvidumo rizikas). Šie veiksniai – teisiniai ir privalomi reikalavimai bei visuotinai pripažįstami įmonių funkcionavimo standartai. Veiklos rizika kyla iš visos Bendrovės veiklos.

Bendrovės vadovybė atsakinga už veiklos rizikos kontrolės sistemos sukūrimą ir įdiegimą. Ši atsakomybė grindžiama sekančiais veiklos rizikos valdymo standartais:

- Bendrovėje yra atliekamų operacijų tvirtinimo sistema, kai operaciją pagrindžiantys pirminiai dokumentai, prieš įvedant juos į apskaitos valdymo sistemą, turi praeiti kelias tvirtinimo ir kontrolės pakopas. Taip užtikrinama ūkinės operacijos atlikimo kontrolė visose grandyse.
- Pagrindinė Bendrovės veikla – alkoholinių produktų gamyba ir prekyba – yra licencijuojama ir apribota LR teisės aktais. Keičiantis šios srities teisės aktams, pakeitimai tiesiogiai paliečia bendrovės veiklą, produkcijos pardavimus, daro įtaką bendrovės veiklos rezultatams. Nesugebėjimas laiku prisitaikyti prie naujų teisės aktų ar sprendimų, reguliuojančių alkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą, reikalavimų (kokybei, ženklinimui, tarai) gali laikinai apriboti gamybą, o tai gali paveikti Bendrovės veiklą ir daryti įtaką verslo perspektyvoms,

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

- nulemti nenumatytas išlaidas, būtinas tam tikriems įpareigojimams įgyvendinti ar baudoms sumokėti.
- Bendrovės vadovybė nuolat stebi ir vertina su veikla susijusias rizikas ir taiko prevencines priemones, kurios leidžia šias rizikas kontroliuoti.
- Bendrovėje patvirtintos vidaus darbo tvarkos taisyklės, periodiškai yra kontroliuojama, kaip jų laikomasi.

Lietuvoje parduodama alkoholio produkcija apmokestinama akcizo mokesčiu. Akcizo mokesčio tarifų pakeitimai turėtų tiesioginės įtakos Bendrovės parduodamos produkcijos kainai ir gali turėti neigiamų pasekmių produkcijos paklausai vietinei rinkai. Tam, kad mažinti valstybės reguliavimo riziką, Bendrovės vadovybė siekia didinti nealkoholinių, akcizais neapmokestinamų gėrimų svorį bendroje parduodamos produkcijos apimtyje.

Finansinės priemonės – tikroji vertė ir rizikos valdymas

Bendrovė nenaudoja jokių priemonių rizikai, susijusiai su šių priemonių tikrosios vertės pasikeitimu, valdyti. Visas kitas Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai nėra vertinami tikrąja verte, o finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina balansine verte yra artima jų tikrajai vertei.

Kapitalo valdymas

Bendrovės vadovybės politika numato palaikyti kaip galima didesnę nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis bei kapitalo grąžą, kad išlaikyti investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimą ir palaikyti veiklos plėtojimą ateityje. Per ataskaitinius metus Bendrovės kapitalo valdymo politika nesikeitė.

Pastaba Nr. 19 - Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos neįvyko jokių reikšmingų įvykių, kurie galėtų turėti esminės įtakos 2016 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

Veiklos tęstinumas

2016 metų finansinė atskaitomybė yra parengta veiklos tęstinumo pagrindu.

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2017 m. balandžio mėn. 10 d.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

Asta Mickuvienė

METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2016 METUS

1. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1.1 Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.

Pranešimas parengtas už 2016 finansinius metus.

1.2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB “Gubernija”
Teisinė - organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Bendrovė įregistruota 1993 m. gegužės 5 d..
Įmonės kodas	144715765
PVM mokėtojo kodas	LT 447157610
Įstatinis kapitalas	3 064 626,66 EUR, padalintas į 16 129 614 paprastąsias vardines 0,19 EUR nominalios vertės akcijas.
Adresas	Dvaro g. 179, LT-76176 Šiauliai, Lietuvos Respublika
Telefonas	(+370 41) 591900
Faksas	(+370 41) 591911
Elektroninis paštas	info@gubernija.lt
Interneto puslapis	www.gubernija.lt

1.3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Alaus, alaus gėrimų, giros gamyba ir pardavimas.

1.4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB “Gubernija” vertybinius popierius tvarko AB „Šiaulių bankas“.

1.5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

1.5.1. AB “Gubernija” paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius biržos Papildomąjį prekybos sąrašą.
Akcijų rūšis - paprastosios vardinės;
Akcijų skaičius – 14 160 946;
Bendra nominali vertė – 2 690 579,74 EUR;
VP ISIN kodas – LT0000114357.

1.5.2. 2016 m. gruodžio 31 dienai AB “Gubernija” nėra supirkusi nuosavų akcijų.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA

2.1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

Ekonominės sąlygos

Akcinė bendrovė „Gubernija“ yra seniausia ir ketvirta pagal dydį alaus gamintoja Lietuvoje ir antra pagal apyvartą giros gamintoja (Nielsen duomenys), savo gaminamais produktais prekiauja visoje Lietuvoje ir eksportuoja į JAV, Rusiją, Afriką, Europos sąjungos šalis. Produktai gaminami aukštos kokybės naudojant tradicines gamybos technologijas: taikomas natūralus brandinimo metodas, alaus gamyba vykdoma pagal klasikinę technologiją, stabilizatoriai ir kitos sintetinės kilmės medžiagos nenaudojamos. Visų bendrovėje gaminamų produktų struktūroje 2016 metais alus sudaro apie 72 proc., gira bei giros gėrimai apie 28 proc. (2015 metais atitinkamai buvo 69 proc. alaus ir 29 proc. giros).

Per paskutinius tris metus akcizo mokestis pakilo 36,59% (nuo 2,46 iki 3,36 EUR už 1 % faktinės tūrinės alkoholio koncentracijos hektolitru). Akcizo didinimas iššaukia alaus kainos augimą vietinėje rinkoje ir tuo pačiu alaus rinkos mažėjimą, o tai iššaukia kainų karus tarp pardavėjų ir pelningumo mažėjimą.

2016 metų produkcijos pardavimo pajamos lyginant su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu sumažėjo 342 tūkst. EUR arba 4 proc. Per ataskaitinį laikotarpį patirtas grynasis nuostolis 510 tūkst. EUR tai yra, nuostolingumas padidėjo daugiau kaip dvigubai, lyginant su 2015 metų atitinkamu laikotarpiu. Per šį laikotarpį patirtas 510 tūkst. EUR grynasis nuostolis (2015 m.- 240 tūkst. EUR) rodo, kad AB „Gubernija“, siekdama išlaikyti pozicijas vietinėje rinkoje, buvo priversta mažinti kainas ir tuo pačiu produktų pelningumą.

Siekiant išlaikyti pozicijas išlaikant esamą pelningumą, „Gubernija“ privalo ieškoti būdų, kaip sumažinti gaminių savikainą tiek, kad pelningai galėtų parduoti produktą Lietuvos rinkoje konkurencingomis kainomis.

AB „Gubernija“ vadovybė šiuo metu mato dvi investicijų kryptis, kurios galėtų padėti išsaugoti pozicijas Lietuvos alaus rinkoje:

- investuoti į naujo dizaino alaus ir giros butelių įsigijimą su nauju etiketavimo įrengimu;
- energetiškai imlių, nenašių įrengimų keitimas (butelių plovimo ir dezinfekavimo įrenginio keitimas).

Šios abi investicijų kryptys 2017-2018 metais pareikalautų papildomų lėšų, tačiau sudarytų sąlygas sumažinti produkcijos savikainą apie 5 % ir suformuotų galimybę jau 2018 metais pardavimų apimtis išauginti 15-20%, išsaugant tą patį produktų pelningumą.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA (tęsinys)

2.1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas (tęsinys)

Techniniai-technologiniai veiksniai

Įmonė gamina 60 komercinių pavadinimų alų, 1 komercinio pavadinimo alaus gėrimą, 9 komercinių pavadinimų giras bei 7 komercinių pavadinimų nealkoholinius gėrimus. Produkcija gaminama pagal teisės aktų – techninių reglamentų (alaus apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninį reglamentą, patvirtintą LR žemės ūkio ministro 2005-01-28 įsakymą Nr. 3D-45 (Žin., 2005, Nr. 16 – 507) bei Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninį reglamentą, patvirtintą LR žemės ūkio ministro 2009-01-12 įsakymą Nr. 3D-13 (Žin., 2009, Nr. 7 – 252) bei įmonės standarto ĮST 144715765 – 07:2004 Alaus gėrimai reikalavimus. Įmonė teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja techninių reglamentų rengime bei pati ruošia ir su įgaliota institucija derina įmonės standartus.

Maisto saugos kontrolė yra vykdoma pagal įdiegtą Maisto saugos sistemos planą, kurį sudaro RVSVT (Rizikos Veiksmių Analizės ir Svarbiųjų Valdymo Taškų) sistemos planas (kontroliuojama maisto sauga technologijos proceso metu) bei būtiniosios programos (kontroliuojamos maisto gamybos sąlygos). Tokia maisto saugos kontrolė yra numatyta teisės aktuose ir privaloma.

Įmonė nėra įdiegusi aplinkosaugos, kokybės bei vadybos valdymo standartų.

Tik dėl techninės-technologinės raidos, bendrovė negali sumažinti sąnaudų, nes nuo to priklauso gaminamų produktų kokybė. Būtina laikyti anksčiau minėtų maisto ir gėrimo gaminimo kokybės standartų, higienos normų reikalavimų.

Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

Įmonė užsiima alaus, alaus gėrimų, giros gamyba ir pardavimu. Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi kainų pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, taip pat galimi politiniai, teisiniai, socialiniai ir technologiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB „Gubernija“ tęstine veikla, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA (tęsinys)

2.2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai veiklos rodikliai, tūkst. EUR	2016-12-31	2015-12-31
Apyvarta	8 184	8 526
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir nusidėvėjimą (EBITDA)	156	436
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius	(527)	(288)
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	21	80
Darbuotojų skaičius	154	166

Pagrindiniai įmonės kokybės ir aplinkos vadybos principai:

AB „Gubernija“ gamyba vykdoma pagal LR AM Šiaulių regiono aplinkos departamento išduotą TIPIK leidimą Nr. 82. Pagrindiniai gamybinių teršalų šaltiniai yra garo gamybos katilinė (teršalai-anglies ir azoto oksidai) bei dulkės susidarantių salyklo iškrovimo metu. Gaminant produkciją susidaro šalutinis produktas, kuris yra utilizuojamas arba parduodamas kaip pašarai gyvuliams. Kadangi produkto gamybos pabaigoje reikalinga išplauti talpas bei jas dezinfekuoti, susidaro nutekamųjų vandenių taršos viršijimo normos. Taip pat veiklai vykdyti bendrovė vykdo pakuočių surinkimo programas, jas surenka, panaudoja, o nebenaudojamas pakuočių atliekas išveža antriniam perdirbimui. Dėl mobilių ir stacionarių taršos šaltinių mokamas mokestis į valstybės biudžetą. Bendrovės veiklai dėl anksčiau minėtų žalų gamtai, iš turimų taršos šaltinių, 2015 metais pastabų nepareikšta. Vykdoma kasdien prevencija laboratorinių tyrimų susijusių su produkto ir aplinkos teršimu teritorijoje, kas leidžia apsaugoti gamtą, aplinkinius gyventojus bei vartotojus. Bendrovės veiklos apribojimo ar sustabdymo galimybė yra minimali, nebent įvyktų šaldymo kompresorinės avarija, kurios metu išsiliėtų amoniakas. Šiam atvejui yra paruoštos avarijos likvidavimo priemonės.

Bendrovėje aukščiausia vadovybė kasmet peržiūri ir patvirtina maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politiką.

2.3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie tarpinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

Tarpinėse finansinėse ataskaitose pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs ir papildomai neaiškinami.

2.4. Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

2016 metų gruodžio 31 d. bendrovė neturi įsigijusių savų akcijų.

2.5. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovė nuosavų akcijų neįsigijo ir neperleido.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA (tęsinys)

2.6. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

AB „Gubernija“ turi 4 firmines parduotuves Šiauliuose ir Klaipėdoje.

2.7. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Jokių reikšmingų įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos, nebuvo.

2.8. Įmonės veiklos planai ir prognozės

AB „Gubernija“ pagrindiniai tikslai 2017 metams:

- ✓ Laukiama 2017 metų apyvarta apie 8,54 mln. eurų;
- ✓ Tikėtinas EBITDA pelningumas apie 6,3 %;
- ✓ Tikėtinas grynasis pelningumas apie -0,8 %.

2.9. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Įmonė pastoviai vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų augimą bei geresnę veiklos efektyvumą.

2.10. Įmonės finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos numatomų sandorių pagrindinių grupių apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, ir įmonės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastai

Įmonė finansinių priemonių, kurios yra svarbios vertinant įmonės turtą, išsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus nenaudojo.

2.11. Investicijų apibūdinimas

Per ataskaitinį laikotarpį įmonė atliko investicijas į:

- transporto parko atnaujinimą (11 tūkst. EUR);
- prekybinės ir kitos įrangos atnaujinimą (10 tūkst. EUR).

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

3.1. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 3 064 626,66 EUR įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 16 129 614 paprastąsias vardines 0,19 EUR nominalios vertės akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.2. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vykdamas Kreditavimo sutartį Nr. 0640-40-4060817-20 iš 2004 metų gruodžio mėnesio 28 dienos Hipotekos įstaigoje įkeistos 76,68 proc. arba 12 368 131 akcijos kreditoriaus naudai.

Visos bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

3.3. Akcininkai

Naujausiais turimais duomenimis (2016 m. balandžio 6 d.) bendrovėje iš viso buvo 312 akcininkų. Akcininkai, turintys daugiau kaip 5% AB „Gubernija“ įstatinio kapitalo ir balsų:

Akcininkas	Turimų akcijų kiekis, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, %	Su kartu veikiančiais asmenimis turimų balsų dalis, %
Vitas Tomkus	4.609.703	28,58	38,53
UAB „Respublikos“ spaustuvė, a. Smetonos g. 2, Vilnius, į.k. 124250999	1.604.981	9,95	38,53
Larisa Afanaseva	1.683.572	10,44	0,00
Takhir Shabaev	851.604	5,28	0,00
Romualdas Dunauskas,	4.210.959	26,11	39,97
Javelin finance, Siute 4, 41 Lower Baggot street, Dublin, Airija, į. k. 221234	1.752.712	10,87	39,97
Sigitas Vilčiauskas	0	0,00	15,72

3.4. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolės teises.

3.5. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų kuriems būtų apribota balsavimo teisė

3.6. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Akcininkai Larisa Afanaseva ir Thakir Shabaev įgaliojimu perleido savo balsavimo teises Sigitui Vilčiauskui.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.7. Darbuotojai

	2016	2015
Vidutinis darbuotojų skaičius	157	172
Su aukštuoju išsilavinimu	35	37
Su aukštesniuoju išsilavinimu	48	51
Su viduriniu išsilavinimu	71	79
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	3	5

Vidutinis atlyginimas, Lt	2016	2015
Vadovaujančio personalo	2578	2 623
Specialistų	779	765
Darbininkų	664	578

3.8. Emitento įstatų keitimo tvarka

AB „Gubernija“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3.9. Emitento valdymo organai

Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimantis sprendimus svarbiausiais bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 (penkių) nariai. Valdybos narius renka ne daugiau kaip keturiems metams. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo tvarka bei kiti su visuotinio akcininkų susirinkimo veikla ir priimamais sprendimais susiję klausimai, taip pat valdybos ir Bendrovės vadovo kompetencija, rinkimo (skyrimo) ir atšaukimo tvarka bei kiti su valdybos ir Bendrovės vadovo veikla susiję klausimai reglamentuojami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.10. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas:

Valdyba

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Romualdas Dunauskas	pirmininkas	4 210 959	26,11	2013-04-25	2017-04-24
Lina Dunauskaitė	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24
Augustinas Radavičius	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24
Sigitas Vilčiauskas	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24
Muradas Bakanas	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24

Valdybos nariams tantjemos ar kitoks atlyginimas nemokamos.

Administracija

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Priskaičiuotas darbo užmokestis (EUR)
Vijoleta Dunauskiene	Generalinė direktorė	482 708	2,99	42 719
Vygintas Buivys	Vyr. finansininkas- finansų direktorius	0	0	28 206
Asta Mickuvienė	Vyr. buhalterė	0	0	9 502

Audito komitetas

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Mantas Sindriūnas	Išorinis auditorius (dirba UAB „Erpas“)	0	0	2014-04-25	2018-04-25
Rolandas Lideikis	Ekonomistas	0	0	2014-04-25	2018-04-25
Audronė Neimantaitė	Skolų administravimo teisininkė	0	0	2014-04-25	2018-04-25

Audito komiteto nariams už veiklą audito komitete atlyginimas nemokamas.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.11. Visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitę ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitę ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei nėra.

3.12. Visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

3.13. Per ataskaitinį laikotarpį emitento vardu sudaryti žalingi sandoriai

Per ataskaitinį laikotarpį įmonės vardu sudarytų žalingų sandorių (neatitinkančių bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pa.), turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos įmonės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, nebuvo.

3.14. Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius

Sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp įmonės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigū įmonei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigū, nebuvo.

4. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

Visą viešai skelbtą informaciją galima rasti www.gubernija.lt

2016 metais Bendrovės skelbtos informacijos santrauka:

Pranešimo data	Trumpas pranešimo apibūdinimas
2016-01-25	Dėl tarpinės informacijos skelbimo
2016-02-26	AB GUBERNIJA 2015 metų dvylikos mėnesių tarpinė informacija
2016-03-22	Šaukiamas AB „Gubernija“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas
2016-04-05	AB „Gubernija“ 2015 metų audituoti veiklos rezultatai
2016-04-13	AB „Gubernija“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai
2016-05-30	AB „Gubernija“ 2016 metų pirmojo ketvirčio neaudituos veiklos rezultatas
2016-08-30	AB „Gubernija“ 2016 metų pirmojo pusmečio neaudituos veiklos rezultatas
2016-11-30	AB „Gubernija“ 2016 metų devynių mėnesių neaudituos veiklos rezultatas

5. KITA INFORMACIJA

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar įmonės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinėse finansinėse ataskaitose – nėra.

Bendrovės metinis pranešimas patvirtintas ir pasirašytas 2017 m. balandžio mėn. 10 d.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Vyr. buhalterė

Asta Mickuvienė

Informacija apie NASDAQ OMX Vilniaus listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Akcinė bendrovė „Gubernija“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq OMX Vilnius listinguojamų taisyklių 24.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė prognozes pateikia esminių įvykių pranešimo forma per vertybinių popierių biržos Nasdaq Vilnius reglamentuotos informacijos bazę.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi bendrovės organai sukoncentruoti į įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Vienasmenis Bendrovės valdymo organas – vadovas ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba glaudžiai bendradarbiauja siekdami kuo didesnės naudos Bendrovei ir akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto nuostatų.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma. Tokią Bendrovės organų struktūrą patvirtino akcininkai visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, tvirtinant Bendrovės įstatus. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžtas bendrovės įstatuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei vadovo darbo sutartyje, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (toliau – Akcinių bendrovių įstatyme).</p>
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Šioje rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka kolegialus valdymo organas – valdyba.</p>
<p>2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas – valdyba, kuri vykdo esmines bendrovės valdymo funkcijas ir užtikrina bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma.</p>
<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.¹</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos sudarymui ir veiklai taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos, kiek jos neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.</p>
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybą sudaro 5 nariai. Taip yra numatyta Bendrovės įstatuose. Bendrovės įstatus tvirtina aukščiausias organas – visuotinis akcininkų susirinkimas. Pagal bendrovės įstatus valdybos nariai renkami ketveriems metams, neribojant jų kadencijų skaičiaus</p>

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	Ne	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma., direktorių konsultantų taip pat nėra.
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	Taip	Bendrovės valdybos pirmininkas ir Bendrovės vadovas - generalinis direktorius yra skirtingi asmenys. Bendrovės valdybos pirmininkas nėra susijęs su bendrovės kasdienine veikla.
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p> <p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra renkamas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Tuo pačiu yra užtikrinama smulkiųjų akcininkų interesai bei objektyvi ir nešališka Bendrovės valdymo organų priežiūra.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Siūlomi kandidatai į valdybos narius yra įvardinami bendrovės akcininkams prieš visuotinį akcininkų susirinkimą kartu su pateikiamais siūlomais susirinkimo sprendimų projektais.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie esamus Bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama Bendrovės metiniame pranešime bei rengiamoje periodinėje informacijoje. Prieš būsimus valdybos rinkimus informacija apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos sudėtis ir narių skaičius atitinka Bendrovės veiklos apimtį ir esamos struktūros dydį. Bendrovės valdybos bei Audito komiteto nariai turi pakankamai žinių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Atlyginimų komitetas bendrovėje nesudaromas.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p> <p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	<p>Taip</p> <p>Ne</p>	<p>Asmenys, naujai išrinkti į valdybos narius supažindinami su situacija bendrovėje bei valdymo ypatumais.</p> <p>Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6 punkto, nes Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, bendrovėje nebuvo aptartas nepriklausomų narių „pakankamumo“ sąvokos turinys.</p>

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnę darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 3.6. rekomendacijos komentarus.</p>
--	------------------	--

Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 3.6. rekomendacijos komentarus.</p>
--	------------------	--

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos narių vertinimo ir skelbimo praktika.</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos narių vertinimo ir skelbimo praktika.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Ne</p>	<p>Valdybos nariams už jų darbą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose nėra atlyginama iš bendrovės lėšų.</p>
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyba užtikrina bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės vientisumą bei skaidrumą, analizuoja, vertina Įmonės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoatė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose šauktuose kolegialaus organo posėdžiuose kvorumas buvo.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdyba savo darbe siekia elgtis sąžiningai ir nešališkai su visais Bendrovės akcininkais.</p>

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	<p>Dėl svarbių sandorių sprendimus priima valdyba.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visais atvejais sprendimus valdyba priima tik vadovaujantis bendrovės interesais. Bendrovės valdyba aprūpinama visais reikalingais funkcijoms atlikti ištekliais. Prireikus, valdybos posėdžiuose dalyvauja bendrovės darbuotojai ir teikia visą būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais.</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje sudaromas tik audito komitetas.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje veikiantis Audito komitetas savo veikloje vadovaujasi valdybos patvirtintais Audito komiteto veiklos nuostatais. Audito komitetas pagal poreikį teikia bendrovės valdybai rekomendacijas. Audito komiteto pateikiami sprendimai ir dokumentai yra rekomendacinio pobūdžio.</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p> <p>Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Taip	Audito komitetas sudarytas iš 3 narių.
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	Taip	Audito komiteto teisės ir pareigos apibrėžtos Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatuose, patvirtintuose valdybos.
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Taip	Bendrovėje veikiančiam Audito komitetui suteikiama teisė į Audito komiteto posėdžius kviešti Bendrovės valdybos narius ir kitus darbuotojus kaip tai apibrėžia Audito komiteto veiklos nuostatai.

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo formuojamas skyrimo komitetas.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išėitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygi, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p>	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo formuojamas atlyginimų komitetas.

3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;

4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;

5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;

6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);

7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;

2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;

3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais</p>	<p>Taip</p>	<p>Vykdamas Audito įstatymo 52 straipsnį, įgyvendinanti Direktyvos 2006/43/EB 41 straipsnio nuostatas, Vertybinių popierių komisijos reikalavimu 2010 m. balandžio 26 d. pakartotinio eilinio akcininkų susirinkimo sprendimu išrinktas Audito komitetas iš trijų narių.</p> <p>Pagrindinės Audito komiteto funkcijas: stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą; stebėti audito atlikimo procesą; stebėti kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų.</p>
---	-------------	--

<p>bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
---	--	--

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie veiklą praktikos.</p>
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos darbui vadovauja valdybos pirmininkas, jis taip pat yra atsakingas už posėdžių darbotvarkės sudarymą bei tinkamą susirinkimų sušaukimą. Darbotvarkė ir valdybos posėdžių dažnumas susiję su konkrečiais atitinkamu laikotarpiu bendrovėje vykstančiais įvykiais.</p>
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metų ketvirtį.</p>

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdybos nariams prieš savaitę pateikiama posėdžio darbotvarkė.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė negali įgyvendinti šios rekomendacijos, nes joje sudaryta tik valdyba.</p>
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatatai, kuriuose nustatytos bendrovės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbiami bendrovės tinklalapyje internete.</p>

<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹³. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	Ne	Bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą priima valdyba.
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	Taip	Bendrovės įstatai numato, kad visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys Bendrovės akcininkai ar jų įgalioti atstovai arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos nariai ir bendrovės vadovas, išvadą ir atskaitą parengęs auditorius. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus.
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	Taip	Bendrovė informaciją apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą, siūlomų sprendimų projektus, kitus su šaukiamu visuotiniu akcininkų susirinkimu susijusius dokumentus, taip pat informaciją apie visuotiniame akcininkų susirinkime priimtus sprendimus akcininkams pateikia teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais, paskelbdama juos viešai ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Visa investuotojams skirta informacija ir dokumentai yra skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis per NASDAQ Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą ir Bendrovės interneto tinklalapyje
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifinę ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos nuostatų, kadangi iki šiol nebuvo tokių pageidavimų iš akcininkų.</p>
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai laikosi šių rekomendacijų.</p>
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė visiškai laikosi šių rekomendacijų.</p>
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė visiškai laikosi šių rekomendacijų.</p>

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovė visiškai laikosi šių rekomendacijų.
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neruošia ir viešai neskelbia atlyginimų politikos ataskaitos. Bendrovės nuomone, tokia informacija komerciniu požiūriu yra viešai neskelbtina.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.

<p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; <p>3) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>4) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p>	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.

<p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>5) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>6) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.

<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.</p>
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.</p>
<p>8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.</p>
<p>8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.</p>
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.</p>
<p>8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą. Direktoriams Bendrovėje nėra atlyginama akcijomis.</p>
<p>8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą. Direktoriams Bendrovėje nėra atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti Bendrovės akcijų.</p>
<p>8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žr. 8.1. ir 8.14. rekomendacijų komentarus.</p>

8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žr. 8.1. ir 8.14. rekomendacijų komentarus.
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	Žr. 8.1. rekomendacijos komentarą.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Žr. 8.1. ir 8.14. rekomendacijų komentarus.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	

<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	<p>Neaktualu</p>	
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	<p>Neaktualu</p>	
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>Neaktualu</p>	

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyje

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovė laikosi visų įstatymuose numatytų reikalavimų, užtikrinančių interesų turėtojų teises.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Bendrovė laikosi visų įstatymuose numatytų reikalavimų, užtikrinančių interesų turėtojų teises.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Bendrovė laikosi visų įstatymuose numatytų reikalavimų, užtikrinančių interesų turėtojų teises.

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodyta informacija atskleidžiama pranešimuose apie esminius įvykius, periodinėje informacijoje. Informacija taip pat pateikiama ir bendrovės interneto tinklapyje.
---	------	--

<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>		
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	Taip	<p>Bendrovė informaciją per vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius naudojamą informacinę atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu taip užtikrindama informacijos pateikimą visiems suinteresuotiems asmenims. Informacija, galinti turėti įtakos Bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma konfidenciali, todėl yra griežtai saugoma ir neatskleidžiama iki ji yra viešai paskelbiama per informacinę sistemą įstatymų nustatyta tvarka.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	Taip	<p>Bendrovė užtikrina nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos, skelbdama ją lietuvių ir anglų kalbomis per vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius informacinę sistemą ir savo internetiniame tinklalapyje.</p>

10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta bendrovės tinklalapyje www.gubernija.lt .
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p> <p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė. Tarpinių finansinių ataskaitų patikrinimo audito įmonė neatlieka.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė bendrovei ne audito paslaugų neteikia.